

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

MD- 3701, or. Strășeni, str. Șt. Cel Mare, 98
tel (237) fax 2-20-79

Republica Moldova
Raionul Strășeni
JUDECĂTORIA STRĂȘENI

Республика Молдова
Стрэшенский район
СУД СТРАШЕНЫ

14.11.18 nr. 24/300

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu ,28.

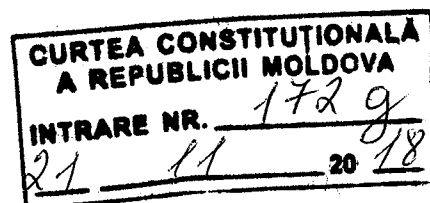
Prin prezenta Judecătoria Strășeni (sediul central) vă expediază cauza penală nr. 1-85/2018 în privința cet. Dicusar Igor Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. 5, art. 327 alin. 2, lit. c) CP și a cet. Timoș Iacob Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. 5, art. 327 alin. 2, lit. c) ,art. 27, art. 42 ,alin. 5 și 327 alin. 2, lit. c) CP a RM pentru examinarea sesizării cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate admisă spre a fi examinată de către Curtea Constituțională prin încheierea nr. 1-85/2018 din 14.11.2018

Anexă:

1. Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – pe 1 filă
2. Sesizarea – pe 10 file
3. Încheierea nr. 1-85/2018 din 14.11.2018 – pe 3 file

Judecător al
Judecătoriei Strășeni

Diana Cristian

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I- Autorul sesizării

1. Nume: MOCANU
2. Prenume: VALENTIN
3. Funcția: avocat
4. Adresa: or.Strășeni str.Ștefan cel Mare, 65/2 ap.29
5. Tel. 068567672 e-mail: mov-72@mail.ru
6. Numele și prenumele reprezentantului –
7. Ocupația reprezentantului –
8. Adresa reprezentantului –
9. Tel. Reprezentantului –
- 10.Fax. Reprezentantului
- 11.–

II. Obiectul sesizării

12. Prezenta sesizare are ca obiect –solicitarea de verificare a constituționalității sintagmei "soldată cu urmări grave", ce se conține în dispoziția art.327 al.2 lit.c) Cod penal. Consider că această prevedere legală contravine art.22, 23 din Constituție, potrivit căroră, *"Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos"* și *"Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative"*. La fel, considerăm că sintagma menționată contravine prevederilor art.6 par.1 și art.7 par.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căroră, *"Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției"* și *" Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii"*.

III. Circumstanțele litigiului examinat de instanța de judecată.

13. Inculpatul Timoš Iacob este învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 al.5, 327 al.2 lit.c) Cod penal, adică complicitate la abuz de serviciu, manifestată prin contribuirea la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații și acordare de mijloace la folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material, soldate cu urmări grave intereselor publice. Cauza penală nr.48-1-5322-31102017 este examinată de Judecătoria Strășeni sediul Central, judecător dna Diana Cristian.

Timoș Iacob este învinuit de faptul că în perioada anului 2012, prin înțelegere prealabilă cu alte persoane care activau în calitate de specialiști pentru reglementarea regimului proprietății funciare a Primăriei or.Strășeni, a favorizat atribuirea ilegală a unui teren din fondul de rezervă a primăriei unei terțe persoane și înstrăinarea ulterioară a acestui teren către o altă persoană.

13.1. Prin Hotărârea nr.22 din 01.10.2018 Curtea Constituțională a declarat neconstituțional art.328 al.3 lit.d) Cod penal, care incrimina *Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, soldate cu urmări grave.*

Verificând constituționalitatea art.328 al.3 lit.d) Cod penal, Curtea a făcut următoarele aprecieri:

26. Curtea reamintește că exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

27. În special în materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (nullum crimen, nulla poena sine lege).

28. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (Rohlena v. Cehia, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 153; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

29. În acest sens, Curtea constată că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (*nullum crimen sine lege*) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (*nulla poena sine lege*). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

30. În acest sens, Curtea a reținut că principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36).

31. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică imposibilitatea aplicării ei dincolo de conținutul acesteia, și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 37).

32. Curtea Europeană a relevat în jurisprudența sa că infracțiunea și pedeapsa trebuie să fie prevăzute de lege. Expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

33. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial.

34. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul

interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 47).

35. Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, §§ 92, 93). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele schimbătoare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Greece*, 25 mai 1993, § 40). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu cerințele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, §§ 96-104).

36. Cu privire la clarificarea normelor juridice, Curtea Europeană a reținut că dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul procesului de creare a dreptului este o parte bine-consolidată și necesară a tradiției juridice în statele-părți la Convenție. Articolul 7 din Convenție nu poate fi citit ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale prin intermediul interpretării judiciare de la caz la caz, cu condiția ca evoluția care rezultă să fie conformă cu esența infracțiunii și să fie previzibilă în mod rezonabil (*Kononov v. Latvia* [MC], 17 mai 2010 § 185). Atunci când examinează previzibilitatea unei norme penale, Curtea Europeană trebuie să se asigure dacă interpretarea judiciară a legii penale a continuat pur și simplu o linie perceptibilă a dezvoltării jurisprudențiale (*Dragotoniou și Militaru-Pidhorni v. România*, 24 mai 2007, § 44).

37. În orice caz, instanțele de judecată nu sunt îndreptățite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale sau la o aplicare prin analogie. O asemenea abordare este interzisă de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană. În consecință, cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interzicerea analogiei în aplicarea legii penale urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

38. De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Același concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

2. Aplicarea principiilor în prezenta cauză

39. Curtea observă că articolul 328 alin. (1) din Codul penal stabilește răspunderea pentru comiterea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Articolul 328 alin. (3) lit. d) din Cod prevede răspunderea pentru comiterea aceluiași acțiuni, dacă prin acestea au avut loc „urmări grave”.

40. Curtea notează că în articolul 328 alin. (1) din Codul penal este specificată noțiunea de daune în proporții considerabile. Totodată, la alin. (3) lit. d) din același articol este prevăzută noțiunea de urmări grave. Din punct de vedere juridico-penal, ambele noțiuni desemnează urmările prejudiciabile ale infracțiunilor prevăzute la articolul 328 din Codul penal.

41. În ipoteza în care infracțiunea are urmări grave, gradul prejudiciabil al infracțiunii este mai mare decât în cazul în care infracțiunea provoacă daune în proporții considerabile. Această concluzie decurge din compararea sancțiunii de la articolul 328 alin. (1) din Codul penal (i.e. amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani) cu cea de la alin. (3) al aceluiași articol (i.e. închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani). Cu alte cuvinte, diferențierea noțiunilor daune în proporții considerabile și urmări grave are implicații în privința agravării sau neagravării răspunderii penale a făptuitorului.

42. Odată făcută această clarificare, Curtea va supune testului calității legii articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal.

43. Cu privire la condiția accesibilității, Curtea menționează că publicul larg are acces la Codul penal, acesta fiind publicat în Monitorul Oficial. Aici operează prezumția cunoașterii legii, care decurge din principiul general de drept *nemo censetur ignorare legem*. Prin urmare, nu există niciun dubiu cu privire la faptul că dispozițiile contestate îndeplinesc condiția accesibilității, iar sarcina Curții este de a stabili dacă articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal este suficient de previzibil.

44. Cu titlu preliminar, Curtea relevă că în jurisprudența Curții Europene s-a reținut că sfera de aplicare a conceptului de previzibilitate depinde în mare măsură de conținutul instrumentului în cauză, de domeniul pe care îl reglementează, precum și de numărul și statutul destinatarilor săi. Persoanele care au o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat

ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (Sekmadienis Ltd. v. Lituania, 30 ianuarie 2018, § 65; Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda [MC], 27 iunie 2017, § 145).

45. Sub aspectul domeniului de reglementare, Curtea observă că textul legal criticat se referă la o infracțiune care atentează la buna-desfășurare a activității din sfera publică. Cu privire la sfera și statutul destinatarilor săi, Curtea constată că subiect al infracțiunii prevăzute de articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal poate fi orice persoană publică, în sensul articolului 123 alin. (2) din Cod. Așadar, având în vedere faptul că norma contestată este aplicabilă în privința tuturor persoanelor publice și nu de o manieră dedicată unei anumite activități profesionale, gradul de previzibilitate al legii trebuie apreciat în lumina standardului „experienței juridice obișnuite”.

46. Curtea a remarcat că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice gravitatea urmării prejudiciabile. Astfel, există riscul ca gravitatea să fie apreciată în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei dotați cu competența aplicării legii penale.

47. Articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal instituie în mod evident pedepse mai mari decât alin. (1) al aceluiași articol, dacă prin excesul de putere sau prin depășirea atribuțiilor de serviciu s-au produs „urmări grave”. În acest context, Curtea observă că, ori de câte ori legislatorul a reglementat forme agravate ale anumitor infracțiuni [e.g. articolul 1661 alin. (2) din Codul penal – Acțiunile prevăzute la alin. (1) care din imprudență au cauzat: vătămarea gravă sau medie a integrității corporale sau sănătății; care din imprudență au cauzat decesul persoanei sau sinuciderea acesteia, etc.; articolul 169 alin. (2) din Codul penal – Aceeași acțiune care a cauzat din imprudență: vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; decesul victimei], înțelesul acestora este fie definit în mod expres, fie se poate distinge cu ușurință din raportarea lor la firească. Totuși, în cazul articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, legislatorul nu a definit sau oferit vreun indiciu în cuprinsul legii penale privind semnificația „urmărilor grave”.

48. Curtea reține că, având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea/inacțiunea prohibită astfel, încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale.

49. Curtea menționează că norma contestată îi acordă instanței de judecată o marjă largă de discreție, fapt care a generat o practică judiciară neunitară (e.g., vezi: decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2015, în dosarul nr. Ira-1/15; decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2015, în dosarul nr. Ira-394/2015; decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2015, în dosarul nr. Ira-822/2015).

50. De asemenea, Curtea a constatat că unii judecători care s-au confruntat cu problema calificării cazurilor cu „urmări grave” au aplicat direct Convenția Europeană, menționând, între altele, că pentru a se reține un astfel de semn calificativ, este necesar să fie cunoscut conținutul acestuia, iar condamnarea persoanei în baza unor asemenea norme ar genera instituirea unui regim represiv și nu a unui preventiv (hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău, din 12 mai 2015, în dosarul nr. 1-23/2015).

51. Astfel, Curtea observă că jurisprudența în materie nu a dezvoltat pentru noțiunea criticată un înțeles exact care să constituie un reper în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acesteia și, prin urmare, articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal este susceptibil de o interpretare extensivă defavorabilă făptuitorului. În acest sens, Curtea Europeană a reiterat în cauza Prigală v. Republica Moldova, 13 februarie 2018, §§ 38-40, că interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a articolului 7 din Convenția Europeană.

52. Așadar, în lipsa unor repere fixe, inclusiv normative, calificarea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii ca fiind „urmări grave” se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică.

53. Rezumând cele enunțate supra, Curtea conchide că prevederile articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție.

Verificând constituționalitatea art.328 al.3 lit.d) Cod penal, Curtea Constituțională a decis:

2. Se declară neconstituțional articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002.

13.2. În urma unei comparații ale textelor art.328 al.3 lit.d) Cod penal și art.327 al.2

lit.c) Cod penal, se constată o diferență doar în partea ce se referă la modul în care acționează subiectul infracțiunii în raport cu atribuțiile sale de serviciu: în cazul infracțiunii prevăzute de art.327 al.2 lit.c) Cod penal – subiectul folosește abuziv atribuțiile sale de serviciu, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 328 al.3 lit.d) Cod penal – subiectul depășește în mod vădit limitele acestor atribuții. În rest, atât calitatea de subiect special, cât și latura subiectivă, obiectul infracțiunii, latura obiectivă, inclusiv agravanta ” *soldate cu urmări grave* ” sunt similare.

Având în vedere acestea, considerăm că raționamentele și temeiurile juridice care au stat la baza Hotărârii Curții Constituționale nr.22 din 01.10.2018, sunt valabile și în ceea ce privește verificarea constituționalității art.327 al.2 lit.c) Cod penal.

IV. Expunerea pretinselor încălcări a Constituției și argumentelor în sprijinul acestor afirmații.

14. Prezenta sesizare solicit verificarea constituționalității sintagmei ” *soldată cu urmări grave* ”, ce se conține în dispoziția art.327 al.2 lit.c) Cod penal. Consider că această prevedere legală contravine art.22, 23 din Constituție, potrivit căroră, ” *Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos* ” și ” *Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative* ”. La fel, considerăm că sintagma menționată contravine prevederilor art.6 par.1 și art.7 par.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căroră, ” *Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției* ” și ” *Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii* ”.

Reieșind din normele de drept menționate mai sus, rezultă că legea penală trebuie să fie clară, accesibilă și previzibilă, ce ar permite fiecărei persoane să-și

cunoască drepturile și obligațiile, precum și consecințele pe care le va suporta în cazul faptei comise.

V. Expunerea datelor suplimentare ale autorului sesizării.

15. În drept, îmi întemeiez sesizarea pe dispozițiile art.art.2, 7, 68 al.1 pct.7 Cod procedură penală, art.art.22, 23 al.2, 135 al.1 lit.a) din Constituție; art.6 par.1; art.7 par.1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

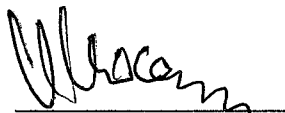
VI. Documente anexate

16.La prezenta sesizare urmează a fi anexate materialele cauzei penale.

VII. Declarația și semnătura

17. Declar că informațiile expuse în prezenta sesizare corespund realității.

Prezenta sesizare se depune la data de 06.11.2018 în Judecătoria Strășeni sediul Central, judecătorului Diana Cristian.

Mocanu Valentin
avocat

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni (sediul central), instanța de judecată compusă din:
președinte de ședință, judecătorul – Diana Cristian
grefier – Maria Voloșciuc,
cu participarea procurorului Victor Furtună, a avocaților Valentin Mocanu și Ana Chian,

examinând, în ședință de judecată publică, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată de către apărătorul inculpatului Timoș Iocob Ion, avocatul Valentin Mocanu, în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Timoș Iocob Ion în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 27, 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și a lui Dicusar Igor Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal,

constată:

1. În procedura Judecătoriei Strășeni (sediul central) se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Timoș Iocob în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 27, 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și a lui Dicusar Igor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

2. În cadrul examinării cauzei, la 6 noiembrie 2018, apărătorul Valentin Mocanu, în interesele inculpatului Timoș Iocob, a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care solicită să fie sesizată Curtea Constituțională în vederea verificării constituționalității sintagmei „soldată cu urmări grave”, care se conține în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

3. Autorul excepției a invocat că art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal, care stabilește răspunderea pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu soldată cu urmări grave, este contrar art. 22 și 23 din Constituție.

4. Inculpatul, Timoș Iocob, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a cerut admiterea acesteia.

5. Atât inculpatul Dicusar Igor, cât și apărătorul acestuia, avocatul Chian Ana, au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și au solicitat admiterea acesteia.

6. Procurorul, Victor Furtună, nu a recunoscut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul Valentin Mocanu și a solicitat respingerea acesteia.

7. Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, din considerentele expuse *infra*:

8. Art. 4 alin. (1) din Constituție prevede că, *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

9. În conformitate cu art. 7 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, *dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale. Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

10. În același timp, Curtea Constituțională prin Hotărârea pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova nr. 2 din 9 februarie 2016, a hotărât că, *sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, iar judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

(1) *obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;*

(2) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*

(3) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

(4) *nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

11. Studiind sesizarea, instanța reține că obiectul excepției de neconstituționalitate este art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal, norma legală în baza căreia este judecată cauza penală în speță.

12. De rând cu aceasta, instanța constată că verificarea constituționalității acestui tip de acte normative ține de competența Curții Constituționale, potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

13. De asemenea, excepția a fost ridicată de către reprezentantul uneia dintre părțile la proces or, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost înaintată de către apărătorul inculpatului Timoš Iocob, avocatul Valentin Mocanu.

14. În mod concomitent, instanța a mai constatat că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

15. Astfel, instanța de judecată conchide că cererea înaintată de către apărătorul Valentin Mocanu întrunește condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

16. Raportând cele constatate la normele de drept enunțate *supra*, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul inculpatului Timoș Iocob, avocatul Valentin Mocanu, în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Timoș Iocob în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 27, 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și a lui Dicusar Igor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

17. În aceste împrejurări, prin prisma prevederilor art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda judecarea cauzei, până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională.

18. În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția RM, art. 4, 7 și 342 din Codul de procedură penală, instanța de judecată

dispune:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul inculpatului Timoș Iocob, avocatul Valentin Mocanu, în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Timoș Iocob în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 27, 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și a lui Dicusar Igor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Se remite Curții Constituționale sesizarea în vederea verificării constituționalității sintagmei „soldată cu urmări grave”, care se conține în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

Până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, judecarea cauzei se suspendă.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Diana Cristian